

Sunets verksamhetsplan 2023

Innehåll

Sunets verksamhetsplan för 2023	3
Sunets inriktning	4
Kärnvärden, mission, verksamhetsidé, vision och strategi för 2023–2026	4
Organisation och styrning	6
Interaktion med anslutna organisationer	6
Systematisk verksamhetsutveckling	6
Kommunikationsaktiviteter	7
Dialog och samverkan nationellt och internationellt	7
Specifika uppdrag	8
Sunets driftverksamhet	10
Sunets tjänsteområden	11
Nät	11
Identifiering	11
Molnbaserade tjänster	12
Säkerhet	12
Utbildnings- och samarbetsstöd	13

Sunets verksamhetsplan för 2023

Efter ett hektiskt 2022 då vi så sakteliga återgått till mer normala arbetsförhållanden, efter de restriktioner som funnits under pandemin, ser vi nu fram emot ett nytt år med nya utmaningar.

Vi ser en fortsatt ökad digitalisering både inom vår sektor och i samhället i stort. Det innebär att behoven av Sunets tjänster fortsätter att öka och behoven av samarbete över sektorsgränserna blir allt viktigare, vilket är nödvändigt för smidiga och robusta sektorsövergripande lösningar.

Bristen på hårdvara gör sig fortsatt påmind vilket innebär att även det kommande årets planerade insatser för uppgraderingen av vårt nät Sunet C kommer att påverkas. Trots att utbyggnaden inte kunnat ske i den takt vi hoppats kommer vi ändå att kunna bemöta ett ökat behov av nätkapacitet.

Etableringen av Sunets nya datacenter Orion (DC Orion) fortskrider under året. Ett nytt datacenter med hög kapacitet kommer att vara mycket viktig både för Sunets egen växande verksamhet och för våra kunder. Dessutom vill vi med denna etablering kunna tillgodose kommande behov inom det svenska HPC-samarbetet och en eventuell framtida etablering av en EuroHPC-anläggning i Sverige.

Vi ser fram emot ännu ett spännande år med många viktiga projekt och samarbeten både nationellt och internationellt. Med nya krafter och med fortsatt gott samarbete med alla våra anslutna organisationer och samarbetspartners tar vi oss an 2023!

Stefan Bengtsson, ordförande i Sunets kommitté
Stockholm den 29 november 2022

Sunets inriktning

Kärnvärden, mission, verksamhetsidé, vision och strategi för 2023–2026

Kärnvärden

Målprinciper

Behovsstyrd förändring

- Vi utvecklar vårt driftssäkra nät och tillhörande tjänster för att uppfylla våra kunders behov.

Service och kvalitet

- Vi har en hög servicenivå och ett gott bemötande, tillvaratar våra kunders behov samt tar initiativ till ständiga förbättringar.

Leveransförmåga

- Vi fullföljer våra uppdrag och levererar med högt säkerhetsmedvetande resultat i form av ett robust nät, identitetshantering och tjänster.

Medelprinciper

Transparens

- Vi har en enkel och transparent process för att införa och förändra våra tjänster.
- Vi verkar för ett öppet internet.

Dialog

- Vi söker förståelse för hur kunden upplever sin situation och skaffar oss fakta om kundens behov.
- Vi bidrar med våra lösningsidéer och vårt hantverk för att i samverkan skapa kundnöjdhet.
- Vi talar klarspråk och har ett öppet sinne såväl i relation till varandra som andra och till nya uppgifter.

Tillgänglighet

- Vi har en rikstäckande tillgänglighet och en driftsorganisation som är nåbar dygnet runt veckans alla dagar.

Samverkan

- Vi samverkar och utbyter lärdomar såväl lokalt som globalt.
- Vi samverkar i befintliga och nya samverkansformer i syfte att tillgodose behovet av hög och bred kompetens.

Mission

Sunets unika datanät, identitetsinfrastruktur och tjänster möjliggör nationell och global samverkan för svensk forskning, högre utbildning och kultur på ett säkert, enkelt och tillgängligt sätt.

Vision

Sunets nätverk och väl integrerade tjänster är det självklara valet för svensk forskning, högre utbildning och kultur. Sunet förknippas med stabilitet, säkerhet, innovation och hög kvalitet och är en integrerad del av svensk och internationell forskningsinfrastruktur. Sunet är en självklar samarbetspartner och representerar expertis inom digital e-infrastruktur.

Verksamhetsidé

Sunet tillhandahåller säker och stabil nationell infrastruktur för datakommunikation och identitetshantering och är en del av den globala forskningsinfrastrukturen. Sunet tar i nära samverkan med kunder och andra samarbetspartners fram behovsanpassade tjänster för svensk forskning, högre utbildning och kultur. Sunet stödjer den digitala strukturomvandlingen av samhället och är en del av internets nationella och internationella utveckling.

Strategiska vägval

- Sunet ska i första hand erbjuda upphandlade eller förmedlade lösningar som bygger på beprövad erfarenhet och branschstandarder.
- Sunet ska erbjuda tjänster som effektiviserar och underlättar samarbete med omvärlden och som fungerar oberoende av användarens anslutningssätt eller geografiska placering.
- Sunet ska i första hand erbjuda kostnadseffektiva tjänster.
- Sunet ska i första hand erbjuda tjänster som drar nytta av Sunets nätverk och kan integreras med Sunets identitetsfederation.

Organisation och styrning

Sunet är en avdelning inom Vetenskapsrådet (VR). Vid ingången av 2023 har vi ca 50 anställda och i tillägg till detta på deltid ca 25 personer som har sin anställning på olika lärosäten eller andra Sunetanslutna organisationer. Totalt sett har vi vid årets ingång ca 60 heltidstjänster. Våra inlånade resurser, med olika kompetenser, står för en vital förankring av Sunets verksamhet inom våra verksamhetsområden. Detta skapar en distribuerad organisation med möjligheter att lyssna in behov från stora delar av sektorn inom våra etablerade tjänster.

Sunets inriktning, med mission, vision, värdegrund, strategiska vägval och kärnvärden beslutades på möte med Sunets kommitté 29 november 2022 och gäller för åren 2023–2026.

Interaktion med anslutna organisationer

Hos varje Sunetansluten organisation finns en utsedd kontaktperson som utgör en kontaktyta mellan Sunet och organisationen när det gäller till exempel behovsfångst och informationsspridning. Sunet kommer under året att anordna träffar (fysiska och/eller digitala) med våra kontaktpersoner. Teman, fokusområden och frekvens utifrån behov och förfrågan. Utöver våra kontaktpersoner sker löpande aktiv interaktion med andra grupperingar hos våra kunder bland annat inom ramen för de samarbetsnätverk som Sunets tjänsteförvaltare driver kring sina tjänster. Se mer info under *Sunets tjänsteområden*.

Systematisk verksamhetsutveckling

Arbetet med att skapa tydliga strukturer och transparens genom formaliserat och systematiskt arbetssätt både internt och externt är kontinuerligt och kommer att fortsätta under 2023. En behovsdriven förvaltningsverksamhet är en förutsättning för både etablerade och nya tjänster som uppfyller behov hos anslutna organisationer.

Mål för året

- Anpassa och vidareutveckla riktlinjerna för Sunets tjänsteförvaltning samt framtagna förvaltningsmodell utifrån verksamhetsförändringar och utvärderingar.
- Fortsätta arbetet med att identifiera olika målgrupper bland Sunets anslutna organisationer i syfte att tydliggöra kontaktvägar samt anpassa information och aktiviteter.
- Genomföra medarbetarundersökning, inklusive arbetsmiljö- och ledarskapsaspekter, inom Sunet.

Kommunikationsaktiviteter

Arbetet med att vidareutveckla Sunets kommunikation externt och internt fortsätter under 2023.

Mål för året

- Efter några år med pandemi och enbart digitala Sunetdagar planeras fysiska Sunetdagar på Mälardalens universitet i april 2023. Under hösten 2023 hålls evenemanget digitalt.
- En översyn av behovet av förbättrad internkommunikation kommer att planeras och genomföras under året. Resultatet kommer att användas för vidareutveckling av den interna kommunikationen på avdelningen och för att säkerställa att alla medarbetare har tillgång till korrekt och relevant information.
- Vidareutvecklingen av webbplatserna sunet.se samt wiki.sunet.se fortsätter.
- Arbetet med att säkerställa att all kommunikation uppfyller kraven för bland annat tillgänglighet fortsätter.

Dialog och samverkan nationellt och internationellt

Samarbeten och dialog i olika former är mycket viktigt och kommer därför att fortsatt prägla många av våra verksamheter under året. De viktiga samarbeten vi har med Post- och telestyrelsen (PTS), Netnod, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och andra berörda aktörer kring säkerhet och robust IT-infrastruktur kommer också att fortsätta.

Sunet fick i september 2021 ett uppdrag att se över sin behovsfångstprocess för Sunet, där Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) har en jämbördig officiell roll, med syfte att bredare och tydligare kunna förankra och prioritera nya tjänster. Detta arbete behöver ytterligare utvecklas under året. Allt i syfte att få en bredare bild av de behov av Sunets tjänster och samarbeten som finns inom sektorn.

European Open Science Cloud (EOSC) är ett initiativ från EU-kommissionen om en gemensam, öppen och virtuell miljö som ska kunna tillhandahålla tjänster för lagring, hantering, delning, analys och användning av forskningsdata. Arbetet inom detta område fortgår inom ett antal områden med fokus på standardisering och infrastrukturella samarbeten. För Sunets del ligger fokus framför allt på att utveckla en plattform för digital identitet gemensam för hela EOSC. Sunet kommer under 2023 dessutom att arbeta med att stödja EOSCs arbete med att etablera nya tjänster i den gemensamma tjänsteportföljen. Detta arbete kommer att ske i nära dialog med de europeiska forskningsinfrastrukturer som finns etablerade i Sverige.

Vinnova, Vetenskapsrådet, Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) och PTS fick i januari 2021 regeringens uppdrag att föreslå ett strategiskt program för att möta och leda i den digitala strukturomvandlingen¹. Uppdraget slutredovisades den 14 maj 2021. Detta samarbete fortgår med fortsatt förhoppning om att regeringen bifaller våra gemensamma förslag, vilka utgör en viktig grund för en långsiktig och stabil digitalisering för samhällets alla olika sektorer.

Det nordiska samarbetet, inom ramen för NORDUnet, är fortsatt mycket viktigt för Sunet där vi tillsammans driver många gemensamma projekt och aktiviteter. Fokus för året kommer att vara att, tillsammans med ny ledning hos NORDUnet, ta fram en ny strategi för NORDUnet med fokus på ökat nordiskt engagemang och inflytande över gemensamt prioriterade samarbetsområden.

Sunets mål avseende EuroHPC är att det i början av året ska skickas in en svensk ansökan till EuroHPC gemensamt med det svenska HPC-samarbetet och Research Institutes of Sweden (RISE). Samtidigt fortsätter också etablerandet av Sunets nya datacenter Orion (DC Orion) för att kunna ta emot inplaceringar för Sunets egen räkning och våra kunder under hösten 2023, samtidigt som det kan vara en tänkbar kandidat för EuroHPC. Den strategiska placeringen utanför Kalix möjliggör en kostnadseffektiv drift och ligger helt i tiden med nya satsningar och etableringar i norra delen av landet.

Polar Connect är en del av ett CEF²-finansierat projekt i NORDUnet med syfte att etablera konnektivitet från Norden till Asien via en norrgående förbindelse väst om Nordpolen. I detta projekt arbetar vi nära olika intressenter, t.ex. Polarforskningssektariatet. En förutsättning för detta är en ny svensk polarisbrytare, vilket är en fråga som är mycket aktuell även i andra sammanhang.

Specifika uppdrag

Samarbetet kring den svenska eIDAS-noden och Sweden Connect med DIGG kommer att fortsätta inom ramen för en ny överenskommelse. Under året väntas Sunet få ett fördjupat uppdrag att även ansvara för driften av den svenska kopplingen till European Blockchain Service Infrastructure (EBSI).

Samarbetet med Skolverket kring identitetshanteringsarkitektur, inom ramen för det uppdrag Sunet fick i regleringsbrevet 2021, kommer att fortgå under året. Uppdraget har som syfte att samverka i att ta fram en identitetshanteringsarkitektur för digitala nationella prov (DNP) som ska införas i Sverige och som involverar samtliga lärosäten i Sverige som bedriver lärarutbildning. Detta uppdrag kommer sannolikt att förlängas och fördjupas.

1 [Rapport "Kraftsamling för ett hållbart digitaliserat Sverige" - vinnova.se](https://www.vinnova.se/rapport/kraftsamling-for-ett-hallbart-digitaliserat-sverige)

2 [Connecting Europe Facility](https://ec.europa.eu/eif/)

Regeringen gav 2021 ett antal aktörer³ i uppdrag att samverka kring området e-identitet för ett livslångt lärande (elev, student, forskare, alumn) samt för smidigare ansökning till högre utbildning. Fokus för detta arbete under året kommer att vara att bygga ett antal digitala infrastrukturer till stöd för data-delning inom livslångt lärande och kompetensutveckling. Som ett resultat av det uppdraget har Sunet under året haft en dialog med projektet Reskilling 4 Employment (R4E, en del av ERT.eu) och ett nätverk bestående av 19 lärosäten som med finansiering från Vinnova genomför en förstudie kring livslångt lärande inom högskolesektorn. Sunet kommer även att söka dialog med SUHF och Universitetskanslersämbetet (UKÄ) i syfte att undersöka förutsättningarna för fördjupad samordning inom detta område.

Regeringen gav i juni 2022 DIGG i uppdrag⁴ att samordna Sveriges deltagande i utlysningen DIGITAL-2022-DEPLOY-02-ELECTRONIC-ID som syftar till etableringen av EU:s digitala plånbok i stor skala. Under 2023 kommer Sunet att delta i ett antal projekt inom ramen för detta område. Exakt vilka projekt är ännu inte beslutat eftersom EU för närvarande genomför utvärdering av inskickade ansökningar. Det förväntade utfallet är att Sunet deltar i tre projekt: Vector (ett projekt inom European Blockchain Services Infrastructure (EBSI⁵)), Digital Credentials for Europe (DC4EU⁶) och EUDI Wallet Consortium (EWC⁷). Inom DC4EU har Sunet ansvar för den tekniska implementeringen av bland annat digitala utbildningsbevis med hjälp av plånboken. Sunet kommer att involvera ett antal lärosäten i genomförandet av projektet. Totalt väntas dessa tre projekt att finansieras med ca 40–50 M€.

Mål för året

- Fortsätta stödja DIGG med drift av eIDAS-noden, Sweden Connect och EBSI.
- Genomföra arbetet med piloter av EU:s digitala plånbok på ett sätt som är gynnsamt för sektorn och uppfyller regeringens instruktioner på området.
- Stödja sektorn i arbetet med livslångt lärande inom ramen för pågående regeringsuppdrag och angränsande samarbeten.

3 [Regeringsuppdrag "Uppdrag att utveckla en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande" - regeringen.se](#)

4 [Regeringsuppdrag "Uppdrag att ta fram en eller flera digitala plånböcker inom ramen för EU:s storskaliga pilotprojekt" - regeringen.se](#)

5 ebsi4be.eu

6 dc4eu.eu

7 eudiwalletconsortium.org

Sunets driftverksamhet

Sunets driftenhet ansvarar för Sunets NOC (Network Operations Center) som har en avgörande roll för Sunets verksamhet inom nät och tjänster. Enheten driver även NORDUnets ryggradsnät på uppdrag av NORDUnet, samt den svenska eIDAS- landsnoden på uppdrag av DIGG. Enheten har stort fokus på kompetens för att kunna driva dessa tjänster och därför har driftenheten även varit med och utvecklat och byggt ett flertal funktioner.

Mål för året

- Etablera ett operationellt säkerhetsteam inom driftenheten.
- Påbörja certifieringsprocessen av ISO 27001⁸ för tre delområden av Sunets drift.
- Påbörja en inventering av verktyg som kan ersätta nuvarande status.sunet.se, det vill säga inhämtning och presentation av statistik.
- Centralisera övervakningsverktygen för Sunets nät och CNaaS kunder.

8 ISO 27001 är ett internationellt ramverk för informationssäkerhet.

Sunets tjänsteområden

Sunets tjänster är indelade i ett antal tjänsteområden. Tjänsteområdena ska stödja kundernas verksamhet så att de mål som identifierats i deras verksamhetsplanering uppnås. Det övergripande målet är att säkerställa förvaltning och tillgänglighet till kunderna enligt avtalade servicenivåer för tjänsterna. För varje tjänst ska det finnas bland annat en aktivitetsplan publicerad på Sunets wiki.

Nät

Via Sunets nät, Sunet C, får svenska lärosäten och andra organisationer som arbetar med forskning eller högre utbildning tillgång till internet och de globala forskningsnäten. Inom tjänsteområdet ingår även tjänsten Sunet Campusnät (CNaaS). Denna tjänst levererar drift, övervakning och support till, och i samarbete med, lärosäten som har behov av en hanterad tjänst för lokala/trådlösa nätverk. Även eduroam och ett antal enklare nättjänster ingår i tjänsteområdet.

Mål för året

Sunet C

- Slutföra upphandlingar för att säkerställa försörjning av utrustning och support av nät för att förbereda en uppgradering under 2024.
- Slutföra etablerandet av ett geografiskt redundanta datacenter i Kalix, i syfte att säkra tillgången till Sunets tjänster men också i syfte att sänka elkostnaderna och få tillgång till fri kyla.
- Förstärka redundansen av nätet i södra Sverige.

Campusnät som tjänst (CNaaS)

- Förnyad upphandling av utrustning i inköpscentralen.
- Fördjupad dialog med nuvarande och potentiella kunder för att säkerställa kvalitet och innehåll i våra leveranser.

Identifiering

Genom identitetsfederationen Swedish Academic Identity Federation (SWAMID) erbjuds kvalitetssäkrad och säker inloggning för forskare, lärare och studenter i olika tjänster – både i och utanför Sverige. Inom tjänsteområdet ingår även tjänsterna eduID, som är en digital identitet för organisationer inom utbildning och forskning, och Open Researcher and Contributor ID (ORCID), ett internationellt system för att ge forskare en permanent digital identifikation.

Mål för året

- eduID ska under året avsluta processen för att bli godkänd enligt DIGGs förtroenderamverk gällande eID.

- eduID ska under året produktionssätta funktionerna eduID IAM och eduID Connect inom ramen för Skolverkets arbete med digitala nationella prov samt utveckla ytterligare stödtjänster för bland annat identifiering av minderåriga.

Molnbaserade tjänster

Inom tjänsteområdet ingår virtuella servrar, olika lagringsalternativ, tjänsten säkerhetskopiering samt Sunet Datahanteringsplan. Tjänsterna erbjuds i Sunets regi, oftast i Sunets egna datacenter och i samtliga fall direktanslutna till Sunets nät och med processer som uppfyller högt ställda krav på säkerhet. Området omfattar även ett molnbaserat filhanteringsverktyg (Box) där man kan lagra och dela filer.

Mål för året

Övergripande

- Fortsätta arbetet med att göra tjänsterna lönsamma och bredda basen för framför allt Sunet Drive och Sunet Virtuellt Datacenter (VDC).

Sunet Drive

- Integrera tjänster för dataanalys i Sunet Drive, till exempel baserat på Jupyter notebooks⁹.
- Etablera Sunet Drive i DC Orion.

Sunet Molntjänster (VDC, Virtuellt Datacenter)

- Etablera tjänsterna VDC i DC Orion.

Sunet Backup

- Utredda framtiden för Sunet Backup.

Säkerhet

Tjänsteområdet består av tjänsterna eduSign för e-signaturer, Sunets Mailfilter som hanterar antivirus och spamfiltrering samt TCS, som utfärdar server- och personcertifikat. Inom området bedrivs även verksamhet i Sunet säkerhetscenter som erbjuder gemensamma verktyg och deltjänster för att skydda nätverksanslutna enheter och deras infrastruktur såväl proaktivt som reaktivt.

Mål för året

eduSign

- Utökade funktioner i eduSign bland annat stöd för signering med MFA, styrning av tillitsnivå och möjlighet att skapa mallar av PDF-dokument.
- Integration med externa tjänster, bland annat Sunet Drive.

9 jupyter.org/

Säkerhetscenter

- Etablering av en tjänst för penetrationstester (så kallat RED-team) som kan arbeta på uppdrag inom sektorn.
- Genomföra en förstudie kring distribuerade säkerhetssensorer.

TCS certifikat

- Delta aktivt i GÉANTs pågående arbete med både vidareutveckling och utvärdering av TCS samt planering för tjänstens framtid.

Utbildnings- och samarbetsstöd

Tjänsteområdet stödjer kundernas verksamhet så att de kan nå de mål som är satta inom utbildningsuppdraget samt forskarnas behov. Området består av tjänster för digitala möten, seminarier och utbildningar; möjligheter att dela med sig av ljud och bild; virtuell kursmiljö för samarbete mellan lärare, studenter och administratörer; enkäter och kursutvärderingar; att upptäcka och förebygga plagiering av texter; transkribering av ljud och undertextning av videofiler samt digital examination från start till slut.

Mål för året

Övergripande

- Aktivt fortsätta att stötta de olika nätverken för tjänsterna med fysiska och digitala möten, dessutom arbeta med en fördjupad kunddialog.
- Ett övergripande fokus under året kommer att vara att genomföra upphandlingar för att säkerställa fortsatt leverans.

E-möte (Zoom)

- Medverka i NORDUnets genomförande av ny upphandling av tjänsten.
- Bevaka och utvärdera utvecklingen av funktionalitet i existerande e-mötestjänster.
- Genomföra workshops för gemensam omvärldsbevakning.

Play (Kaltura)

- Medverka i NORDUnets genomförande av ny upphandling av tjänsten.
- Undersöka fler tjänster att koppla till för ökad tillgänglighet.
- Genomföra workshops för utveckling av tjänster och strategier för arkivering och gallring.
- Bygga prototyper för API för att till exempel kunna ladda hem stora mängder film eller bättre statistik.

Lärplattform (Canvas)

- Vi genomför ny upphandling av LMS via NORDUnet, för att kunna fortsätta att erbjuda LMS-tjänst till de lärosäten som önskar det även efter att nuvarande avtal går ut.

- Sunet har byggt en integration mellan Canvas samt schemasystemet TimeEdit. Efter pilottester kommer vi nu att lansera detta som en tilläggs-tjänst för de lärosäten som önskar samt hjälpa dem att få tjänsten på plats.
- En stor förändring sker under 2023 i Canvas då den tidigare quiz-motorn Classic byts ut mot den nya New quizzes. Sunet samordnar och driver en arbetsgrupp med representanter från lärosätena i nära dialog med leverantören. Allt för att bytet ska ske så smidigt som möjligt.

Enkätverktyg (Artisan Survey & Report)

- Genomförande av upphandling av enkätverktyg.
- Ny funktionalitet av LTI-integrationen mellan Sunet Enkätverktyg och Sunet LMS.

Digital tentamen

- Fortsatt behovsfångst och smidig hantering av LIS-adaptorn som Ladok och Inspera tagit fram som integrerar tjänsten med Ladok.
- Förbereda upphandling som kommer att ske under 2024.

Sunet, Tulegatan 11, 113 53 Stockholm, Sweden

Sunet är en del av Vetenskapsrådet

